

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 28. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

NOVEGA KANDIDATA ZA SESTAVO VLADE BO DOLOČIL NAJBŽRŽ ŽE JUTRI

Pertini končal nova posvetovanja s strankami
ki jih je začel takoj po Andreottijevem umiku

Zastopstva PSI, PSDI, PRI in PLI so mu priporočila poveritev mandata laičnemu kandidatu - KPI potrdila znano stališče

Nejasne
perspektive

Giulio Andreottiju je tokrat spodletelo: potem ko je v četrtek popoldne socialistična stranka jasno odločno povedala, da ne bo podala njegovega poskusa, mu ni preostalo drugega kot da vrne mandat predsedniku republike. Pogajanja za sestavo nove vlade so že po prvem krogu zaslila v slepo ulico, iz katere ne bo lahko najti izhoda. Stališča strank so namreč preveč narazena, da bi lahko našli tako kompromisno rešitev, ki bi bila sprejemljiva za vse.

Ni tu mesta, da bi obnovljali pogled na predloge vseh strank, o katerih smo sproti poročali vsak dan, vsaj na kratko pa velja omeniti stališča krščanske demokracije in socialistov, ker sta v sedanjem trenutku ti dve stranki os političnega življenja in ključni sili za oblikovanje vsakršne vladne koalicije. Vsestranski svet KD je pred dobrim tednom izglasoval resolucijo, s katero je zahteval jasne meje, kateremu koli mandatarju: oblikovati večino v političnem območju, ki gre od liberalcev do socialistov. Če je stranka v glavnem enotna glede političnega okvira in meja mandata, se pa struje razhajajo glede vprašanja predsednika vlade. Zaccagnini in njegovi sodelavci menijo, da mora v palači Chigi sedeti predstavnik stranke relativne večine, Bisaglia in sornisiljenci pa trdijo, da bi proti ustreznim programskim jamstvom lahko prepuščili predsedstvo vlade laiku. Značilen je tajinstvo prevladalo, vprašanje pa je, ali bo lahko vztrajal v svojem stališču, saj je stranka v predkongresni fazi in znaki notranjega boja za oblast so že jasno vidni, tako da se lahko zgodi, da se razmere sil spremenijo.

Socialistična stranka je prav tako jasno povedala, kaj želi. Kot je včeraj zjutraj potrdilo vodstvo stranke, se PSI zavzema za vlado, ki bi uveljavila čim širšo podporo družbenih sil in bi vzpostavila pozitiven odnos z levico ob uveljavljanju načela izmeničnosti za krmlom države, kar pomeni, da naj bi bil predsednik ministrskega sveta laik. Vendar tudi socialisti si v tem pogledu niso edini: levo krilo se boji, da bi KD zahtevala preveliko politično ceno za palačo Chigi. Obenem si vsa levica, pa čeprav lahko zavzame do bodoče vlade različna stališča, naprti breme vodilnosti države. Namen je dvojen: na prvi podlagi graditi temelje za bolj enoten nastop leve in ne povsem prepuščati ostalim strankam, še zlasti ne komunistični partiji, zastavo opozicije.

Vmesne laične stranke se prav tako ogrevajo za laičnega predsednika in upajo, da bi lahko vzpostavile enakopraven odnos s KD in da bi lahko bolj pritegnile v morebitno koalicio socialistično stranko.

Končno velja omeniti tudi stališče komunistične partije, ki je potrdila, da ne bo podprla vlade, v kateri ne bo zastopana. Zaradi tega je KPI trenutno izven igre, čeprav je očitno, da je usoda vsake morebitne vlade odvisna od tega, kakšno bo opozicija komunistov. Stranka je po porazu 3. junija stopila na pot notranjega razčlenjevanja, ki se ni končala z zadnjim zasedanjem CK, od katerega je bilo odvisno, kakšna bo vloga, ki jo bo stranka v prihodnje igrala na političnem odru.

To je položaj, s katerim se sooča predsednik republike Pertini, ki je včeraj popoldne s dinamično, levo in je lastna, začel nov krog posvetovanj s strankami. Vprašanje pa je, ali mu bo uspelo najti zadovoljivo rešitev. Ali bo mogoče oblikovati trdno vladno koalicio, ali pa se bo treba opredeliti za začasno in prehodno vlado?

Odgovor zanj ne bo mogoč, ker je v tej enačbi preveč neznank in spremenljivk. Naj navedemo dve: ali bo Craxi vztrajal v svojem stališču, potem ko je Andreotti pogorel? Ali bo krščanska demokracija po vetu proti vstopu komunistov v vlado, imela prav tako togo stališče do PSI, ki je edina moška zavezanica?

V vse nejasnosti je pa jasno, da strankarski interes ne sme prevladati nad državno in da stranke morajo napeti vse sile, da poiskajo skupen jezik. Nedopustno bi bilo namreč, da bi le nekaj mesecev po razpustu parlamenta in predčasni volitvah morali zopet na volišča.

VOJIMIR TAVCAR

Po razgovoru z Andreottijem se je predsednik republike Pertini dalj časa razgovarjal s časniki

RAZPLET V PREISKAVI O UMORU PREDSEDNIKA KD

Sodniki izpustili na prostost
časnikarja Giuseppe Nicotrija

Obtožba proti novinarju je bila neosnovana - Polemična izjava Negrijeve žene - V Milanu aretirali domnevna morilca sodnika Alessandrinija

RIM — Negrijev razplet v preiskavi o domnevnem protizakonitem rovarjenju tako imenovane organizirane avtonomije in ugrabitvi in umoru predsednika krščanske demokracije Alda Morata: sodnik Achille Gallucci, ki skupno z nekaterimi kolegi vodi preiskavo, je včeraj izpustil na prostost časnikarja Giuseppe Nicotrija zaradi pomanjkanja indicij. Novinar, ki je bil aretiran 7. aprila letos v Padovi skupno z ostalimi voditelji avtonomije, je bil osumljen sodelovanja pri ugrabitvi predsednika KD.

Nicotri, ki je bil v službi pri padovanskem dnevniku »Il Mattino«, je bil do prejšnjega dne v zaporu in je dopisoval za »Repubblica«, je bil izpuščen na prostost, vendar je v 110 tipkanih strani dolgi odredbi priznal, da je bila obtožba proti časnikarju neosnovana, medtem ko je potrdil zaporne naloge za ostale aretirane pripadnike avtonomije in zavrnil vse zahteve branilcev.

Imel sem sroč, ker je moj alibi železen. Tudi ostali: zaprti tovariši so nedolžni in obtožbe proti njim so neosnovane, vendar njihovi alibi niso bili tako trdni. Zato so se v zaporu. S temi besedami je Nicotri takoj po osvoboditvi pozdravil kolege in ženo, ki so ga čakali pred kaznilnico v Rebibbii. Padovanski časnikar je bil v svojih izjavah zelo plemenit do sodnikov. (Sedaj ko sem prost, bom zahteval psihiatrski pregled za nekatere sodnike), marsikatero krepko pa je izrekel tudi na račun kolegov. »Med italijanskimi časnikarji — je dejal — so nekateri ki spodbujajo k državljanjski vojni. Bil sem v zaporu, vendar pazite, ker bi tudi vi nekega dne lahko okusili ječo.«

Ostra in polemična je bila tudi izjava uradniškega odbora »Mattino«. Zadovoljni smo — je poudaril odbor — da so sodniki spoznali, da je bil Nicotri nedolžen. Vprašujemo pa se, ali je bilo treba, da kolega osedi tri mesece v zaporu, da sodniki preverijo njegovo alibi? Ali ni bilo že od začetka jasno, da so obtožbe neosnovane?

Po oceni Negrijeve žene Paole pa je izpustitev Nicotrija dokaz, da se obtožnica proti voditeljem avtonomije začne rušiti. »Vprašujemo pa se — je pripomnila ženska — zakaj niso sodniki preverili tudi alibi mojega moža tako skrbno kot Nicotrijevega? Zakaj so uporabili dve različni merili?«

V okviru preiskav o terorizmu gre omeniti tudi uspešno akcijo agentov milanskega Digosa, ki so v petek aretirali v lombardski prestolnici domnevna morilca sodnika Alessandrinija. Oba domnevna terorista sedaj zaslišujejo sodniki, ki vodijo preiskavo o rovarjenju skupine »Prima linea«, ki si je prevzela odgovornost za zločin.

Zaradi neprodne molčnosti preiskovalcev zanjkrat ni znano, kako so prišli na sled domnevnima teroristoma. Izvedlo se je, da so na dom Bruno Palombija Russa in Claudia Wacherja — to sta imeni domnevnih teroristov — zapletli kopico orožja in streliva ter originalno prometno knjižico avtomobila, s katerim so pobegnili Alessandrinijev morilec. Panta sta obtožena sodelovanja pri umoru milanskega sodnika, ki je odločno prispeval k razkrivanju »crne mreže«, sodelovala pa naj bi tudi pri ropu na železniški postaji v Rogoredu pri Milanu.

Včeraj je nacionalna garda nadaljevala z napadom proti mestu Masaya in je spet pridobila v svoje roke dober del Rivasa, medtem ko so sandinisti osvojili mesto Inotepe, ki je samo 45 km oddaljeno od Managua. Po podatkih radia sedanega Somozevega režima, naj bi nacionalna garda nadzorovala tudi cesto, ki pelje iz juga v Managua. (mč)

RIM — Kazensko sodišče je včeraj obsodilo na dve leti in

SREČANJA S SODELAVCI IN GUVERNERJI SE NADALJUJEJO

Energetski problemi
še skrbijo Carterja

Morda prihodnji teden objavljeni govor - Barre se pogovarja z iraško vlado - Kriza v svetu

WASHINGTON — Carter bo nadaljeval v Camp Davidu svoje pogovore o energetski krizi z različnimi ameriškimi osebnostmi tudi prihodnji teden. Včeraj je zaključil svoje pogovore s šestimi guvernerji nekaterih zveznih držav, toda namerava srečati še druge. Opustil pa je namere, da bi, kot je bilo sporočeno, govoril v Louisvillu vsem ameriškim guvernerjem. Potrjujejo pa, da bo javnosti spregovoril v kratkem.

Na delu pa je sedaj posebna delovna skupina, ki preučuje razne predloge, da bi napravili konec dolgem vrstam Amerikancev pred benčinskimi črpalkami. Po izjavah nekega svetovaleca pri Beli hiši, vprašanje energije ni edini problem o katerem razpravljajo. Sploh pretresa jo baje vso ameriško notranjo politiko. Kar pa se tiče energije, je gotovo, da je že na delu posebna skupina, ki je že izdelala vrsto predlogov za proizvodnjo sintetičnih goriv.

Po srečanju z guvernerji je kentuckyjski guverner Julian Carroll izjavil, da predsednik Carter dela na tem, »da bi izvelkel ZDA iz klešč organizacije OPEC«.

V ZDA pa se še vedno nadaljujejo ugotovitve o energetski krizi. Carter je včeraj odpotoval skupaj s političnimi svetovalci in strokovnjaki v Irak, kjer se bo pogovarjal s tankajšnjiimi državniki o petroleju, jedrski energiji in o borovanju (francoske dobave oroja Iraku). Razpravljali bo menda tudi o dveh jedrskih reaktorjih, ki jih je Francija dobavila Iraku in ki sta eksplodirala dva tedna po izročitvi. Francija je največji odjemalec iraškega petroleja. Naj vadememo tu še nekaj važnejših vesti o energiji iz različnih dežel.

V ZDA je v polnem teku polemika zaradi nameravane ustanovitve petrolejskega registra, ki naj bi nadzoroval odkupe goriv na prostem trgu. Mnogi trdijo, da pobuda, ki jo so sprožili v Tokiu, ne bo žela uspeha. Verjetno tiči za tem grmom zajec »sedmih velikih petrolejskih družb«.

Španske oblasti nameravajo znižati za 20 odst. dobave kurilnega olja ter zvišati električne tarife za 21,1 odst. Nadalje bodo morebiti uvedli racionalizacijo bencina.

V krogih angleških strokovnjakov za energijo vlada prepričanje, da je kriza v določeni meri prizadela tudi Sovjetsko zvezo in države socialističnega bloka. Navedeno, da je ministrski predsednik Kosigin v nekem svojem govoru na češkoslovaškem opozoril na potrebo po strogem varčevanju na energetske področju. Moskva »Pravda« pa je v teh dneh sporočila, da so pri nekkih letiščih naravnega plina v Sibiriji uspešno opravili poskuse za pridobivanje novega goriva za vozila iz te »črne« kondenzata, ki nastaja pri pridobivanju plina. V teku so »poskusi, da bi popolnoma osamovolili sredstva, ki se nahajajo v »bituji« daleč od vseh prometnih zvez.

Italijanski minister Di Giesi je podprl zahtevo ustanove ENI ro prispevku BGS za izgradnjo rlinovoda v južni Italiji, ki bo dovažal plin iz Alžirije.

Združenje italijanskih lastnikov črpal je protestiralo v zvezi z ukrepi proti črpalkam v Bologni, ki je zahtevalo naj finančna straha izjava kontrolo tudi v skladu s velikimi petrolejskimi družbami. (vk)

Alois Mock novi
predsednik ÖVP

DUNAJ — Joseph Taus, ki je bil štiri leta predsednik avstrijske ljudske stranke, se je včeraj uradno umaknil iz političnega življenja. Izredni kongres ÖVP je tudi že določil njegovega naslednika, Gre za 43-letnega dr. Aloisa Mocka, ki je že bil predsednik poslanske skupine stranke v parlamentu.

Tausova stranka je na volitvah 6. maja doživela velik volilni neuspeh, saj so zgubili takt v odskotih kot v sedežih v primerja vi s socialdemokrati, ki jim nacekuje Kreyski.

Morda bo »skylab« čez tri dni
padel na zemeljsko površino

RIM — Danes popoldne bodo umestili posebno komisijo, ki bo v operativni dvorani Civilne zaščite notranjega ministrstva spremljala potek vrnitve na Zemljo ameriškega vesoljskega laboratorija »skylab«. Skupino sestavljajo znanstveni svetovalci, tehniki, funkcionarji in častniki ter bo direktno povezana z ameriško vesoljsko ustanovo.

Včeraj zjutraj je bila na rimski prefekturi seja, ki so se v njej udeležili funkcionarji javne varnosti, častniki vojaškega poveljstva in poveljniki rimskih gasilcev. Na seji so pripravili načrt za ukrepe, ki bi jih sprejeli v nujni zaščito glavnega mesta.

Vse to, seveda, če bi »skylab« padel na Rim. V resnici pa se o tem ne ve nič točnega. Po nekaterih vesteh naj bi »skylab« prišel v zemeljsko ozračje ponovi med pojutiršim dnem in sredo, po drugih pa v sredo popoldne ob 15. uri po ameriškem času, oziroma ob 21. po našem. Ob tisti uri naj bi se ladja nahajala nekje na zahodni meji med ZDA in Kanado.

Prvi kosi razbite ladje naj bi začeli padati na Zemljo šele po 7.000 ali 8.000 km, in sicer nekeje na severovzhodu Latinske Amerike, ali pa v Atlantski ocean.

Vse to pa je domneve, ker se ne ve, kakšna bo hitrost ladje v tistem trenutku in s kakšnim naklonom bo prihajala v zemeljsko ozračje. Zanimiva pa je napoved ravnatelja nemškega observatorija v Bochumu Heinsa Kaminskega, ki trdi, da bo »skylab« prišel na Zemljo v enem kosu.

Sicer pa v Zahodni Nemčiji niso bogve kaj zaskrbeli zaradi padca. Predvsem je treba podariti, da sploh vsa mesta sevarno od Frankfurta ne pričejo v poštev. Kar se pa tiče ostalih, je neka anketa pokazala, da je mnogo Nemcev, ki sploh ne vedo, kaj je »skylab«. Nekateri pa so dejali, da je morda neke vrste padalo ali pa žaba ozroma znanaka kovčka iz sintetičnega materiala. Samo velika manjšina je izjavila, da se boji, kaj se bo zgodilo.

V Angliji niso pripravili nobe-

Sindikalni »paket«
za izhod iz krize

V sredo dopoldne bodo vse gospodarske dejavnosti v tržaški pokrajini zamrle za štiri ure: v teku bo splošna stavka, ki jo je pokrajinsko vodstvo enotne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL oklicalo z namenom, da opozori javno mnenje po vsej državi na čedalje hujo krizo v tržaškem gospodarstvu. Po šestih letih (zadnja splošna stavka na našem območju je bila februarja 1973. leta) se bo torej prebivalstvo naše pokrajine ponovno enotno dvignilo v obrambo svoje pravice do dela in ustvarjanja, v obrambo svojih delovnih mest, v obrambo pravice do postopnega razvoja obstoječih ekonomskih struktur.

Izhodišče za novo splošno stavko bodo natančno iste zahteve, kakršne so botrovale splošni stavki izpred šestih let. Kljub stalnim opozorilom iz najrazličnejših forumov, kljub nedvoumnim zaključkom 2. konference o tržaškem gospodarstvu, kljub stalni borbi delavcev

Vroč sindikalni
teden pred dopusti

RIM — Upoštavljajoč, da se sredi meseca začnejo v večjih industrijskih podjetjih letni dopusti, je za okrog 5 milijonov delavcev, ki se že nekaj mesecev borijo za obnovo delovnih pogojev, prihodnji teden bržkone odločen. Prišel je trenutek, ko je treba odločiti: ali pozitivno zaključiti pogajanja, ki jih gospodarji že predložijo zavlačujoče, ali odločiti vse na jesen, s hudimi posledicami glede zaostrelosti družbenih odnosov. Ti so v zadnjih dneh dosegli naravne zaskrbljujoče ostri, zaradi česar so župani Turina, Milana in Genova, največjih industrijskih mest, zaprosili Pertinija za sprejem.

V tem tednu se bodo nadaljevale sindikalne borbe vseh prizadetih strok, od uslužbenec podjetij za elektriko in plin, kemijskih delavcev do pristaniščnikov in delavcev v papirnicah. Nadaljevala se bo tudi mrzlična pogajanja za gradbince in tekstilce. Odločilen bo na bržkone, tudi za druge stroke izid prizadevanj za prebrote čeri skrajšanega delovnika za kovinarje. Posredovanje ministra za delo je, kot se zdi, zblizalo nasprotne stranke. Sindikati pa ne morejo sprejeti trmatega pogoja delodajalcev, ki zahtevajo v zamenjavo sprostitev nadurnega dela in nekašne nesprejemljive garancije. Vse se zdi odvisno od možnosti odprave še te ovire. Ali bo uspelo?

Te zahteve bo tržaško prebivalstvo podprlo z enotno udeležbo na splošni stavki prihodnje sredo. Resnost današnjega stanja nalaga vsem kategorijam prebivalstva v naši pokrajini, trgovcem, obrtnikom, žetnam, mladini, kmetsom, upokojenecem italijanske in slovenske narodnosti, dolžnost, da se aktivno pridružijo delavcem v boju za nadaljnji razvoj tržaškega gospodarstva. Sindikalni »paket« nudi v tem trenutku edino terno perspektivo za izhod iz krize, edino možnost za uveljavitev naših gospodarskih zmogljivosti v okviru »sedravnice in krajevne stvarnosti. Hkrati s tem postavlja tržaški gospodarski problematiki tisto širino tudi v odnosu s sosednjo državo, ki jo skušajo nekateri krogi v našem mestu s svojo kratkotrajno in namenoma izkrovljeno gospodarsko politiko nadomestiti z raznimi utvarami lokalističnega in nazadnjaškega kova. Sindikalne zahteve gredo v smer odprtosti in toernega sodelovanja med sosedji, kar vztrajno zagovarja tudi naša narodnostna skupnost. Zaradi tega se bomo, Slovenci in mesta in podeželja tudi tokrat pridružili boju tržaških delavcev, da bo splošna stavka res enotna in masovna, kajti samo ob enotni in masovni podpori vsega prebivalstva bodo sindikalne zahteve lahko prodrle in postale izhodišče za nov zagon gospodarskih gibanj v naši pokrajini.

ELIO FORNAZARIE

PRED SKORAJŠNJO SPLOŠNO POKRAJINSKO STAVKO

Le z enotnim nastopom vseh družbenih sil je možen izhod iz hude gospodarske krize

Število delovnih mest je v zadnjih šestih letih padlo za skoraj 6.000 enot, dokončno pa so zaprli pet podjetij - Primer zavarovalnice Lloyd Adriatico

V sredo bo v Trstu splošna stavka. Zanjda tako množična manifestacija je bila 28. februarja 1973. Minilo je šest let, splošno gospodarsko stanje pa se je od tedaj še poslabšalo. V tem obdobju lahko zabeležimo več primerov, ki nam lahko pomagajo, da si nazorneje pregledamo počasno, a stalno padanje krajevnega gospodarstva:

- število delovnih mest se je znižalo za 5.514 enot;
- najbolj prizadeti sektor je industrija, stalno nazadujeta tudi trgovina in obrtništvo; nasprotno pa se viša število delovnih mest v javnih službah ter v bančnih in zavarovalniških zavodih;
- število ur v dopolnilni blagajni se je skoraj podvojilo; od

selilo svoj sedež v drugo italijansko mesto v primeru, da ne bi dobilo na razpolago zadostne površine v mestu, na kateri bi zgradilo nov sedež. Mesto bi tako izgubilo približno 700 delovnih mest, kar pa je v sedanjih pogojih skoraj nedopustno. Zaskrbljenost je toliko večja, saj so tako sindikalne organizacije kot sama občinska uprava zagotovili, da se v mestu na razpolago primerne zadostne površine. Zares čudna odločitev vodstva ustanove, ki jo vodi "melonar" Inerri, ki mu je na zadnjih volitvah le za nekaj tisoč glasov spodeltel izvolitev v senat v vrstah Liste za Trst, torej tiste grupacije, ki se le z demagoškimi besedami zavzema za ščitene interese Trsta.

Tako je torej gospodarsko stanje v naši pokrajini. Za rešitev iz te krize je zato potrebna skupna zavzetost vseh družbenih in političnih sil, ki ne smejo dovoliti, da bi ta proces mirno teklo po svoji poti. Zato je tudi potrebno, da splošna pokrajinska stavka vestransko uspe; sindikalne organizacije vseh kategorij pozivajo vse svoje člane naj se je polnoštevno udeležijo in s tem pokažejo svojo odločnost v boju za ohranitev delovnih mest ter za razvoj krajevnega gospodarstva. Tudi občinska uprava je v tiskovnem poročilu podprla pobudo sindikalne zveze, svetovalska skupina KPI pa bo v torek vložila resolucijo v občinskem svetu, v kateri se zavzema za rešitev številnih krajevnih gospodarskih problemov in s katero bi se moral občinski odbor obvezati, da bo sprejel vse primerne pobude za izhod iz krize.

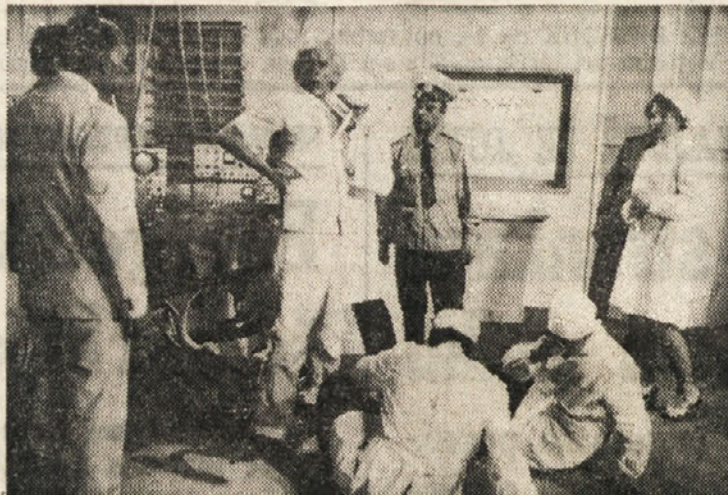
Trstom in LR Kitajski, predvsem pa o tržaškem pristanšču in o vlogi, ki jo lahko ima v sklopu Evropske skupnosti.

Sindikalna federacija o procesu zaradi posilstva

Pokrajinska federacija CGIL, CI SL in UIL je objavila poročilo, v katerem izreka solidarnost in podporo Kolktivu za zdravje žensk zaradi njegove pobude, da se predstavi kot zasebna stranka na nedavnem procesu proti dvema posilstvalcem. Sindikat poudarja, da je treba taka prizadevanja še posebej podpreti glede na nasprotna stališča, ki se pojavljajo v sodnih krogih.

Sovjetski film «Pod ozvezdjem dvojčkov» uvod v festival znanstvene fantastike

Do sobote bo na sporedu več kot 30 filmov

Trizor iz sovjetskega filma, ki je bil na sporedu ob otvoritvi tržaškega festivala znanstvene fantastike

Včeraj se je na Gradu sv. Justa začel festival znanstvenofantastičnega filma. Na sporedu sta bila dva italijanska kratkometražna in sovjetski celovečerni film.

Najprej smo videli film «Čudna bitja na filmskem platnu» režiserja Lucz Verdonija. Gre za analizo junakov — pošasti in psihičnih vzrokov, ki so te junake poročili. Prikaže vampirje, robote, prikazni, bitja s tujih planetov, ki jih je ustvarila človeška fantazija in jih je človek stalno ponazarjal v literarnih, potem pa tudi v filmskih delih.

Drugi film, prav tako kratkometražec, je delo italijanskega režiserja Guida Manulija, enega sodelavcev Bruna Bozzetta. Leta '77 je Manuli z tekmoval na festivalu znanstvene fantastike s kratkometražcem «Fantabiblici» in prejel zanj zlato pečat mesta Trsta, to je prvo nagrado za najboljši kratki film. Letos Manuli tekmuje s filmom «S.O.S.». To je na pol animirani na pol igrani film, ki prikazuje ženske kot bitja z nekega druge planeta. Ženske so tiste, ki so prinesle moškemu pestrost, zato ne sme dopustiti, da bodo odšle. Edini in glavni igralec filma je Maurizio Nichetti, ki smo ga spoznali v Arborjevi televizijski oddaji «Druga nedelja».

Tretji je bil na sporedu celovečerni film Borisa Ivčenkina «Pod ozvezdjem dvojčkov». Junak filma je robot Sigom, sintetični človek, ki hoče spoznati naš svet, v katerem se je rodil, preden bo odšel raziskovat ozvezdja dvojčkov.

Današnji večer je mednarodni večer otroka za UNICEF. Tako bomo lahko videli film «Water babies». Lionela Jeffriesa, angleškega karakterista, ki že nekaj let režira filme za otroke. Poleg tega pa bodo zavrti še kratki film kanadske produkcije «Božični capriccio». Jutri bodo na sporedu poljski kratkometražec «Ifo» K. Kiwerskega in sovjetski kratki film «Konakt» režiserja V. Tarassova ter celovečerni ameriški film «Planet dinosavrov» režiserja J. K. Shea. D. N.

● V tednu od 8. do 14. julija bo občinski urad za statistiko izvedel običajno trimesečno anketo, da ugotovi značilnosti tržaškega dela in vzroke brezposelnosti. Za vzorec bodo izbrali 348 družin, katerih imena bodo izbirali.

VČERAJ NA TRŽAŠKEM RAZSTAVIŠČU

OTVORITEV FESTIVALA KOMUNISTIČNEGA TISKA

Bogat kulturno-politični spored

Včeraj se je na tržaškem razstavišču začel tradicionalni pokrajinski festival «Unità» in «Dela», ki bo trajal vse teden in se bo zaključil v nedeljo, 15. julija. Na razstaviščnem prostoru se bo skozi vse teden odvijal bogat program, ki letos predvideva nastop pevke Anne Identici, ki bo predstavila svoj recital italijanskih narodnih pesmi, in koncert kantavtorja Rina Gaetana. Za njima bo v sredo, 11. t.j. jazz koncert znanega «Archie» Shepp Quarteta, v četrtek, 12. in v petek, 13. t.j., pa bosta nastopila Tržaški partizanski pevski zbor in Enostavno gledališče Claudia Vivianija s predstavo «Elizir». V soboto bo na sporedu nastop folklorne skupine Rkud «De Udarnik» iz Spilite, ki bo izvajala ljudske plesne vse jugoslovanskih narodov, v nedeljo pa se bo festival zaključil s političnim zborovanjem in koncertom godbe na pihala «G. Verdi». Poleg tega bodo od jutra do sobote vsak večer organizirane okrogle mize in debate o aktualnih političnih in kulturnih vprašanjih.

Sinoči se je občinstvu predstavil «Collettivo Paperrock» iz Trsta z rock opero Ilaria Bompianija «Grdi radeke», danes pa se bo spored nadaljeval s simfoničnim recitalom «Oblak v hlačah» V. Majakovskega. Glasbo je napisal Carlo Moser, recital pa bo Aldo Pressel.

Naj povemo še, da je na festivalu odprtih več kioskov, kjer je mogoče kupiti knjige in revije, deluje kioski Italija - ZSSR, prav tako pa je poskrbljeno tudi za jedajo in pijačo.

Javni natečaj za prevod knjige za slovenske šole

Prosvedno ministrstvo — deželni šolski urad za Furlanijo - Julijsko krajino — razpisuje natečaj za prevode šolskih knjig za potrebe slovenskih šol v Trstu in Gorici. Tudi pri pridruženosti 650 strani obsegajo knjige «Chimica moderna», za katere prevod bodo izplačali 7.500.000 lir brutto ter 950 tisoč lir brutto za korekturo. Ponudbe morajo biti interesne poslati do 12. ure 16.8.79 na deželni šolski urad, Trg sv. Antona Novega 6. Podrobnejša pojasnila lahko zainteresirani dobijo na tem uradu vsak delavnik od 11. do 12. ure.

Mesreča mladega vespista
Mlad mehanik se je včeraj jutraj ponesrečil pri trčenju vespe in avtomobila na križišču ulic sv. Frančiška in del Ronco. 17-letni Giorgio Brizzi iz Naselja sv. Nazarija 36/1 se je peljal po UL av.

Ravnateljica, profesorji in osebje znanstvenega liceja «F. Preserena» izrekajo prof. Franki Velikonji - Fornazariu iskreno sožalje ob izgubi dragega očeta.

Učenci in starši 4. razreda osnovne šole Oton Župančič izrekajo iskreno sožalje učiteljici Marici in njenemu možu ob izgubi dragega sinčka Matije.

Za vedno nas je zapustila naša predraga

MARJETA GRUDEN

Pogreb bo jutri, 9. t.j., ob 14.15 izpred cerkve v Šempolaju.

Zalujoči: sestra, brat, svak in nečaki z družinami

Šempolaj, Reka, Zagreb, 8. julija 1979

(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

ZAHVALA

Vsem prijateljem, sorodnikom in znancom, ki so nam stali ob strani in nam pomagali ob izgubi ljubljene sina

PETRA ŠTOKE

se iz srca zahvaljujemo. V mislih imamo prav vse, ki so nam pomagali, predvsem pa gorsko reševalno skupino s Predila, dr. Mašero, župn. T. Bedenčiča, župn. Bogatca, župn. Počajača in skavte. Posebno se zahvaljujemo dr. Dragotu Štoki za njegovo nesebično in požrtvovalno pomoč. Hvaležni smo cerkvenemu in skavtskemu pevskemu zboru ter pevskemu zboru Vasilij Mirk.

Družina Štoka

Kontovel, 8. julija 1979

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

STANKA ZGONCA

se prisrčno zahvaljujemo za izraze sožalja, župniku, darovalcem cvetja in vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

Zalujoči žena Vlasta in hči Mirela

Opčine, 8. julija 1979

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage hčere in sestre

PATRICIJE SMOTLAK

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so kakorkoli počastili njen spomin. Še posebno zahvala mladinskemu pevskemu zboru, vadičelji in župniku.

SVOJCI

Mačkölje, 8. julija 1979

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi

GIUSEPPEJA UNUSSICHA

Trst, 8. julija 1979
(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

SVOJCI

10. 7. 1975

10. 7. 1979

Ob 4. obletnici smrti sta še vedno neotlažljiva žalost in praznina, ki si jo zapustil za seboj, ljubljeni

EGIDIJ

Neotlažljiva mati Evgenija, brat Gvido z ženo Marčelo obujajo spomin nate v srcih vseh onih, ki so te imeli radi.

Križ, 10. julija 1979

Dragi, ljubljeni

VIRGIL

od tistega usodnega dne, ko si nas za vedno zapustil, se te vedno z veliko žalostjo spominjamo,

mama in vsi tebi najdražji

Prečnik, 8. julija 1979

9. 7. 1977

9. 7. 1979

Ob drugi obletnici smrti nepozabnega

IVOTA PERTOTA

se ga z ljubeznijo spominjajo

mati, brata in sestra z družinami

Nabrežina, 8. julija 1979

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega

Ivana Grilanca

Posebna zahvala darovalcem cvetja, g. župniku ter vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Zalujoča žena Amalija in vsi sorodniki

Saleš, 8. julija 1979

V NABREŽINI ODPRLI 18. VINSKO RAZSTAVO

Župan Albin Škerk pozdravlja goste in obiskovalce ob včerajšnjem odprtju vinske razstave v Nabrežini

Včeraj je bila v Nabrežini otvoritev 18. vinske razstave, ki jo v sodelovanju z domačimi vinogradniki in v Kraško gorsko skupnostjo prireja občinska uprava. Na otvoritvi je predstavnik oblasti, predstavnik raznih organizacij in seveda domači vinogradniki in imenu občinske uprave pozdravil župan Škerk, ki je v priložnostnem govoru poudaril pomembnost te pobude. Omenil je, da je bilo mogoče prirediti letos vinsko razstavo le z velikimi naporji. Da je razstava stekla, gre zaslugi zlasti občinskih uslužbenec in domačim vinogradnikom. Nato je župan pozdravil delegacijo iz Buja, s katerimi bo devinsko-nabrežinska občinska uprava v kratkem podpisala listino o pobratenju.

Praznik se bo nadaljeval še danes. V okviru kulturnega programa naj omenimo likovno razstavo domačih umetnikov in koncert nabrežinske godbe. V večernih urah je na sporedu tombola, nato pa ples z ansamblom Taims.

T i ženske ranjene v mestnem avtobusu
Tri ženske so se lažje renile v avtobusu proge številka 5, ki je nedolgo nazaj, da bi se izognil trčenju z avtomobilom jugoslovanske registracije. Nekaj minut po 18. uri je po UL Mazzini v smeri proti Trgu Goldoni peljal avtobus št. 5, ki ga je upravljal vožnja Pierpaolo Marincich. Ko je prišel do križišča z UL Dante, je iz te ulice kar nenakrat privozil avtomobil z beograjsko evidenčno tablo. Marincich je pritisnil na zavore, tako da mu je uspelo preprečiti trčenje. Jugoslovanski avtomobil je avtobus le narhlo opazil, vendar se ni zaletel, temveč je kar zavril dalje. Zaradi nepričakovane zaviranja so tri potnice v avtobusu izgubile ravnotežje in padle. 53-letni Damiel Mocceni iz UL Pacchini 4 so po prevozu v bolnišnico z

rešilcem Rdečega križa sprejeli na nevrotičniški oddelku, kjer se bo zdravila 10 dni zaradi udarca po glavi in rane na obrazu, ostalima dvema ranjenima potnicama, 67-letni Giulio Dugliani por. Moretti iz UL P. Diacono 8 in 56-letni Marii Viezzoli por. Apollonio iz UL delle Docce 2, pa so nudili le prvo pomoč.

NOČNE DOGODIVŠČINE TREH VINSKIH BRATCEV

Na Trgu Oberdan se je v petek zvečer dokaj klavno končal pohod treh domačih vinskih bratcev po tržaških barih in krčmah. Potem ko je obiskala že precej vinskih barov, se je trojica, vsa prožeta z alkoholom, primajala do omejenega trga, kjer je njeno nesinhrono gibanje naprej, nazaj in tudi počez vzbudilo pozornost izvidnic agentov javne varnosti. Agenti so se tem padajočem približali z očitnim namenom, da bi jim pomagali iz stiske, vendar trojica ni razumela njihove dobronamernosti.

Opogumljeni od zaužitga alkohola so trije ljubitelji zlahke kapljice nahrulili agente z nerazumljivimi besedami. Do so počeli tako vneto, da so sploh preslišali vroči naj se sedejo v njihov avto, je te prošnji ustregel le mladoletni B.B., ostala dva, 35-letni Giuseppe Palma iz UL dell'Abro 11 in mladoletni E.B. pa sta se mu pridružila šele, ko so policaji segli po lisicah.

Predno so jih odpeljali na kvesturo, so se agenti iz previdnosti zglasili še v glavni bolnišnici. Tu so zdravniki ugotovili tisto, kar so agenti ugotovili že s prostim očesom in nosom: vsi trije so bili močno nažgani, izmed vseh pa je ga najbolj natreskal mladi E.B., kateremu so zdravniki predvideli, da se bo dokončno iztržnil šele po treh dneh vinskega posta.

Novi cestni predpisi na Trgu Ponterosso

Da bi omogočila spornostno ure ditev prometa v nekaterih delih mestnega središča, je občinska u-

rešilcem Rdečega križa sprejeli na nevrotičniški oddelku, kjer se bo zdravila 10 dni zaradi udarca po glavi in rane na obrazu, ostalima dvema ranjenima potnicama, 67-letni Giulio Dugliani por. Moretti iz UL P. Diacono 8 in 56-letni Marii Viezzoli por. Apollonio iz UL delle Docce 2, pa so nudili le prvo pomoč.

Da bi omogočila spornostno ure ditev prometa v nekaterih delih mestnega središča, je občinska u-

Verjetno je bila njihova prognoza točna, saj je E.B. počel na prvi pomoči vsakovrstne norčije. Ko ga je hotel maresal Scovazzi ukrotiti, se je nadenj zakadil še vedno okajeni Palma, očito z namenom, da bi bil mladejšega vinskega brata. Njegov poseg je bil z bokarske vidika pravcata mojstrovina, saj je maresala zadel v samo ličnico, zaradi česar se je moral tudi on zateči k zdravniški pomoči.

Potem ko so se duhovi nekoliko pomirili, so agenti odpeljali trojico končno na kvesturo. Tu pa se je E.B., tisti, ki ga je od vseh treh imel še največ pod kapo, spet razvijal. Začel je rjevati, kriliti z rokami, obkrožavati in groziti močnem postave. Njegova z vinom obarvana fantazija je poletela celo tako daleč, da je agentom zabrusil, da jih bo vse prijavil. No, okoncu pa je le obveljalo, da so agenti prijavili njega in ostala dva zaradi pijančevanja in upiranja javnemu funkcionarju. Palma po tudi zaradi povzročitve telesnih poškodb.

Mlad mehanik se je včeraj jutraj ponesrečil pri trčenju vespe in avtomobila na križišču ulic sv. Frančiška in del Ronco. 17-letni Giorgio Brizzi iz Naselja sv. Nazarija 36/1 se je peljal po UL av.

OGLEDOVALI SO SI ŽE LOKACIJO ZA TOVARNO V BLIŽINI MOSKVE

Američani naj bi postavili tovarno «blue jeansov» za sovjetske ljudi

Prvi zadevni sovjetski poskus je pogorel - Američani postavljajo svoje upravičene pogoje - Pisanje sovjetskega časopisja daje Američanom prav - Sovjetska industrija potrošnega blaga je v zamudi - Od tod nekakšna mrzlica

Potovanje v Sovjetsko zvezo bo v bodoče za marsikoga dražje, kot je bilo doslej. Zdi se namreč, da so minili časi, ko so turisti z Zahoda stlačili v kovček še eden ali dva para «blue jeansov», ki so jih na primer pri nas kupili po 15 ali 20 tisoč lir in jih v Moskvi ali Leningradu ali kje drugje v SZ prodali po 10-krat višji ceni in si zato privoščili marsikaj, česar bi si sicer ne bili mogli. Znano je namreč, da del sovjetskih ljudi tako rekoč hlepi za sicer praktičnimi in zelo zdržljivimi hlačami, ki jih v SZ ni najti. Pravi pravzaprav so tudi v SZ začeli izdelovati neke vrste «blue jeans», a so v tem posvemu pogoreli. Sedaj pa se mudijo v Moskvi predstavniki treh velikih ameriških podjetij, ki se dogovarjajo s sovjetskimi gospodarstveniki, da bi nekje v SZ postavili tovarno, ki bi dobavljala sovjetskemu trgu več milijonov parov hlač na leto.

Eden izmed predstavnikov neke ameriške družbe je povedal, da je sovjetska vlada dala na razpolago 7 milijonov in pol dolarjev oziroma 6 milijard lir za načrt in da upa, da bi mogla v kratkem postaviti na noge tovarno, ki bi v samem začetku proizvedla dva, tri milijone parov hlač na leto.

Predstavniki ameriške družbe «Levi Strauss» David Smith je rekel, da «Sovjeti bi radi zadostili povpraševanju, ki postaja (v SZ) vedno večje in bolj zahtevno. S tem bi tudi skrepli ali celo zadušili trgovanje na črni borzi s hlačami vrste «blue jeans» in bi radi tudi izboljšali kakovost, tako da bi sovjetska tovarna proizvodnja bila boljša od ameriške.

Da bi mogli Sovjeti izdelovati boljše «blue jeans» kot Američani, je nemisel. Ne gre za nekaj nedosegljivega, za nekaj tako popolnega, česar bi Sovjeti ne zmogli, toda reči smo, da so to skušali doseči, a se jim to ni posrežilo in zato se sedaj obračajo na ameriške strokovnjake, ki so v tem mojstri. In v tem smislu so razumljivi tudi določeni ameriški pogoji, kajti predstavniki treh ameriških družb, ki se sedaj potegujejo za sovjetsko ponudbo, postavljajo kot pogoj, da ohranijo svojo kontrolo nad kakovostjo sovjetske proizvodnje. L. J. Duchesne, predstavnik ameriške družbe Wrangler pravi, da bi bila nevarna družba pripravljena postaviti bilto Moskve tovarno, ki bi jo sami opremili.

Predstavniki 3 ameriških družb, ki so prispeili v Moskvo, si ogledujejo razstavo potrošnega blaga. Hkrati so si ogledali tudi kraje, kjer bi mogli postaviti tovarno. Sedaj ne gre za kakšno mrzlico, kot je bilo prej, ko so se skušali postaviti tovarno, ki bi dobavljala sovjetskemu trgu več milijonov parov hlač na leto. Sedaj pa se mudijo v Moskvi predstavniki treh velikih ameriških podjetij, ki se dogovarjajo s sovjetskimi gospodarstveniki, da bi nekje v SZ postavili tovarno, ki bi dobavljala sovjetskemu trgu več milijonov parov hlač na leto.

Da so Sovjeti v svoji lahki industriji, in industriji potrošnega blaga v precejni zamudi, je znano. To velja tudi za njihove poskuse z domaćimi «blue jeansi», ki je doživljal popoln polom. V zvezi s tem je zanimivo pisanje lista «Moskovski komсомолец», ki je že pred dvema leti pisal, da njihove, torej sovjetske tovarne ene proizvajajo jeansov pač pa hlače, ki so po-

dobne jeansom in zato «ta način krojenja, ta način proizvodnje ne more utešiti lakote po jeansih, ki jo kaže in izraža sovjetski clovek».

Po tem izrazitem neuspehu, saj gre vendar za preprosto pa čeprav zelo zdržljivo tkanino ter za krojenje hlač, kar prav gotovo ni nekaj nedosegljivega, ki se potegujejo ameriški družbe, da predstavljajo za plasiranje svojih izdelkov v SZ, postavljajo določene pogoje in je podpredsednik družbe Vanity Gordon Reed med drugim rekel:

«Prihajamo na izdelovanje blue jeansov v SZ le v tem primeru, če se bodo upoštevale specifične značilnosti «Lee». Gre za kontrolo kakovosti, gre za kontrolo kroja, kajti znamka «Lee» ima svojo značilnost, ki jih ne gre za praviti».

V tem, ko se Američani potegujejo za kakovost, se sovjetskim predstavnikom hudo mudi. Američani menijo, da bi morali v SZ, konkretno v bodoči moskovski tovarni «blue jeansov», najprej zavrniti z množično proizvodnjo najbolj iskanega artikla — hlače, ta-

ko da bi vsaj deloma nastili tržišče. Sovjeti pa menijo, da bi za čeli hkrati krojiti tudi jopiče, krila in druge vrste oblek iz znanega platna, skratka hoteli bi kar čez noč dohiteli to kar so zamudili. Če pa se nekomu preveč mudi, ni nič čudnega, če gre kaj narobe. Sicer pa se v SZ navajajo kampanjskih akcij in bi ne bilo prav nič čudno, če bi se v to pogladi tako silno vneto, da bi bilo podjetje v okolici Moskve le eno od podjetij, ki bi proizvajalo «uni-formo» blue jeansa za vseh 265 milijonov sovjetskih državljanov.

nikakor pa nismo nacionalisti z imperialističnimi nameni, kakor nam očita nekatere naši sodežani. Nasprotujemo italijanski državi, kolikor nas je priključila zoper našo voljo in zoper naše aspiracije, toda ne gojimo nasprotstva do italijanskega ljudstva. Zato sem prepričan, da samo neposredni, odkrit in iskren pogovor s predstavniki italijanskega ljudstva tu, v parlamentu, utegne privedi ne do ljubezni, temveč do medsebojnega spoštovanja. Svoji govor je Vilfan zaključil s temi besedami: «Slišali smo lepe besede, sedaj pričakujemo dejanja, pričakujemo globoko spoštovanje naših narodnih čustev, kakor nam » bilo obljubljeno. Toda bila so zaman vsa še tako plemenita prizadevanja. Po poizkušju narodnega doma v Trstu, ki ga lahko označimo kot epilog in tragičen konec bujnega kulturnega razcveta in romantičnega prepoveda prejšnjega zgodovinskega obdobja, se je pojavil konflikt med generacijami, spopad med staro in novo miselnostjo. Tedaj ni bilo več časa za gojitev diplomatskih interesov take politike, ki bi se v imenu manjšega zla izogibala uporabi in odkritemu boju. Treba je bilo odkriti nastopiti in mladina je na ta življenjski poziv odgovorila enoglasno, ne glede na ideološke pregrade, med različnimi labori tega osnovnega izhodišča, je izšla Zveza mladinskih društev, Zveza prosvetnih društev, goriška Adia in revolucionarna organizacija TIGR (Trst, Istra, Gorica, Rijeka). V Trstu, Istri, Gorici, Rijeki, v Trstu z nazivom Borba, ki je zajela vso slovensko in hrvaško mladino Primorske in Istre, teri torialno združene v Juljski krajin pod skupnim imenomalcem boja v obrambi jezika in narobe. Mladina je visoko cenila Josipa Vilfana, ki je med drugim trdo vratno opravljal svoje Sisifovo nalogo v nemogočih razmerah v rimskem parlamentu, kjer je se del kot poslanec tudi v drugi mandatni dobi po volitvah leta 1924. V njem je mladina videla simbol velikih meščanskih intelektualcev, protagonistov slovenskega narodnega gibanja ter kulturnega in gospodarskega razcveta prejšnjega obdobja. Tudi ko se je Vilfan podal na svojo novo, nekoliko pot in se po izteku ostankega mandata in prepovedi delovanja Etnostnosti preselil kot pred sednik Kongresa evropskih narodnosti na Dunaj, je ščitil in podpiral novi rod, s katerim se je pisala velika epopeja našega naroda. Odragan od svoje zemlje je Josip Vilfan romo po velikih sredstvih Evrope, oblikoval načela zaščite pravic manjšinskih narodnostnih skupnosti in odločno postavil žez, da je za ohranitev miru nujno potrebno rešiti to vprašanje. Leta 1939, ko «Kongres» in etničen meščan, se je preselil v Beograd, Tu je dočakal nemško okupacijo in preživel zadnja leta svojega življenja. Umrli je 8. marca 1955.

borcev na Kozari, ki so žrtvovali svoja življenja, da bi to ljudstvo v miru in svobodi živelu. Res človeka globoko prevzame, ko začne prebrati na zidu vklesana imena padlih v narodnoosvobodilni vojni na Kozari. Imena vseh narodnosti in krajev Jugoslavije, med njimi tudi Slovenci in celo drugih narodnosti in držav, ki so se skupno z jugoslovanskimi narodi borili proti fašističnemu nasilniku. Na se neizpisan del zidu še vedno dodajajo nova imena, ko odkrijejo do takrat še nepoznane borce, ki so žrtvovali svoja življenja Kozari. To svetleče junaštva in žrtev je vedno obiskovano. Poleg drugih, ki prihajajo na Kozaro, da bi obujali spomine na nekdanje dni junaških bojev, se stalno vračajo sem svojci žrtev, da bi počastili

gummi Kozarčani so se srečali tudi z vrhovnim komandantom Titom

Radio Vizija

Nedelja, 8. julija 1979	Ponedeljek, 9. julija 1979	Nedelja, 8. julija 1979	Ponedeljek, 9. julija 1979
TRST A 8.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila: 8.15 Glasba za dobro jutro; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Masa iz župne cerkve v Rojanu; 9.45 Mali koncert; 10.35 Nedeljski zvon; 11.00 Mladinski oder; 11.45 Motivi z mladih zaslonov; 12.15 Na božna glasba; 13.00 Glasba po željah; 14.10 Poslušalno spet; 15.30 Nedeljsko popoldne; 16.00 Koncert; 17.00 Festival domače glasbe v Števerjanu.	TRST A 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 19.00 Poročila: 7.20 Glasba za dobro jutro; 8.05 Z novim dnem; 9.30 Pravljica v nadaljevanjih; 10.05 Koncert sredi jutra; 11.35 Slovenski izvajalci lahke glasbe; 12.00 Ribe in morje; 13.15 Zborovska glasba; 13.45 Naši ansambli; 14.10 Za prijetno popoldne; 14.15 Roža mogota; 16.30 Rezervirano za...; 17.05 Skladatelji in izvajalci; 18.05 Kulturni prostor; 18.20 Glasbene drobci.	ITALIJANSKA TV Prvi kanal 11.00 Masa 11.55 Verska oddaja 12.45 Oddaja o poljedelstvu 13.30 Dnevnik 18.15 Il palio, TV film 18.40 Pantera Rosa, risanka 19.50 Prijatelj noči, 2. del 20.00 Dnevnik 20.40 Puccini, 3. del 22.00 Oko, ki ubija Majhne norčije z Martyjem Feldmanom 22.30 Športna nedelja 23.15 Napoved programa za prihodnje dni Ob koncu Dnevnik in Vremenska slika Drugi kanal 12.45 Peter, risanka 13.00 Dnevnik 2 — Ob 13. uri 13.15 Poletna nedelja 17.00 Dnevnik 2 — Neposredni športni prenos — Sien: Lahka atletika — Livorno: Jadranje 18.15 Jaz sem, William!, TV film 18.40 Napoved programa za prihodnje dni 18.55 Naki Zasledovanje, TV film Dnevnik 2 — Odprti studio 20.00 Dnevnik 2 — Nedelja sprint 20.40 Včeraj in danes, glasbena oddaja 21.55 Dnevnik 2 — Dossier 22.50 Dnevnik 2 — Zadnje vesti 23.05 In mi tukaj, glasbeno srečanje	ITALIJANSKA TV Prvi kanal 13.00 G. Puccini: Madame Butterfly 13.30 Dnevnik 13.45 Posebna oddaja iz parlamenta 18.15 Pravljica dneva: Boris in dež 18.20 Ana, dan za dnem, 42. del 18.35 Velike reke: Ren 19.20 Tarzan Teror teče po reki, 1. del 19.45 Almanah in vremenska slika 20.00 Dnevnik 20.40 Kratko srečanje z Ninom Manfredijem: Divja leta, film Režija: Luigi Zampa Igrajo: Nino Manfredi, Gi non Cervi, Linda Sini, Rosalia Maggio, Angela Lucce... 22.25 Sotto il divano: Glasbena oddaja Ob koncu Dnevnik — Danes v parlamentu in Vremenska slika Drugi kanal 13.00 Dnevnik 2 — Ob 13. uri 13.15 Violini Carlo Chiarappa 13.15 Stirie otroci in 13.000 ovc, TV film 18.40 Iz parlamenta Dnevnik 2 — Sport 19.00 Programi pristopanja 19.15 Noi superiori 19.45 Dnevnik 2 — Odprti studio 20.40 Mastro don Gesualdo, 5. del 21.55 Heinrich Böll, 2. del 22.55 Protestantizem Ob koncu Dnevnik 2 — Zadnje vesti JUGOSLOVANSKA TV Ljubljana 10.10 Poročila 10.15 Za nedeljsko dobro jutro 10.45 625, oziroma napoved programa za prihodnji teden 11.05 Več kot igra 12.00 Prikljubljene zgodbe, 3. del 12.30 Kmetijska oddaja 13.30 Poročila 15.25 Dobro jutro, Dar - dok. 4.45 Veseli tobogan: Vimeca 16.45 Solit 79 Festival zabavnih melodij 17.55 Poročila 18.00 Hvar 18.30 Športna poročila 18.35 Časovni stroj, film 20.15 Risanke 20.30 TV dnevnik 20.55 Propagandna oddaja 21.00 Med nehom in zemljo, nadaljevanje 21.40 Slovenci od naselitve do marčne revolucije 1848, dok. 22.25 TV dnevnik 22.40 Risanke 22.50 Zabavno - glasbena oddaja 23.05 Športni pregled Koper 18.30 Atletika: Sarajevo 20.30 Otroški kotiček: Butalci in hišica, priredba 21.30 Šest žena Henrika VIII.: KATARINA PARR 23.00 Baletni večer: Vrag na vasi, 1. del Zagreb 19.15 Iz pravljice v pravljico 19.30 Miti in legende 19.45 Mladi za mlade 21.00 M. Nonaković: Kamen za pod glavo, TV drama 22.25 Glasbeni trenutek 23.30 Kultura danes 23.30 G. Deleue: Trije mušketirji, balet, 1. del SVICA 19.10 Bullerman e i trampoli, TV film 21.15 Igralec Georg, TV film 21.45 Gli uomini, che mascalzo ni, film

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA OD 10. DO 14. JULIJA 1979

TORRE, 10. julija LJUBLJANA 19.05 Poročila; 19.10 Festival mladinskih pevskih zborov Celje '77; 19.35 Obzornik; 19.45 Izročila NOB so skrb za vse; 20.15 Risanke; 20.30 TV dnevnik; 20.55 Propagandna oddaja; 21.00 TV triptih; 21.55 A. Haley: Korenine; 22.40 Glasbeni magazin; KOPER 20.25 Odprta meja; 20.50 Stičišče; 21.00 Risanke; 21.15 TV dnevnik; 21.30 Ironside, film; 22.20 Aktualna tema; 22.50 Narodna glasba. SREDA, 11. julija LJUBLJANA 19.00 Poročila; 19.05 Mlada če-	TORRE, 10. julija LJUBLJANA 19.05 Poročila; 19.10 Festival mladinskih pevskih zborov Celje '77; 19.35 Obzornik; 19.45 Izročila NOB so skrb za vse; 20.15 Risanke; 20.30 TV dnevnik; 20.55 Propagandna oddaja; 21.00 TV triptih; 21.55 A. Haley: Korenine; 22.40 Glasbeni magazin; KOPER 20.25 Odprta meja; 20.50 Stičišče; 21.00 Risanke; 21.15 TV dnevnik; 21.30 Ironside, film; 22.20 Aktualna tema; 22.50 Narodna glasba. SREDA, 11. julija LJUBLJANA 19.00 Poročila; 19.05 Mlada če-	TORRE, 10. julija LJUBLJANA 19.05 Poročila; 19.10 Festival mladinskih pevskih zborov Celje '77; 19.35 Obzornik; 19.45 Izročila NOB so skrb za vse; 20.15 Risanke; 20.30 TV dnevnik; 20.55 Propagandna oddaja; 21.00 TV triptih; 21.55 A. Haley: Korenine; 22.40 Glasbeni magazin; KOPER 20.25 Odprta meja; 20.50 Stičišče; 21.00 Risanke; 21.15 TV dnevnik; 21.30 Ironside, film; 22.20 Aktualna tema; 22.50 Narodna glasba. SREDA, 11. julija LJUBLJANA 19.00 Poročila; 19.05 Mlada če-	TORRE, 10. julija LJUBLJANA 19.05 Poročila; 19.10 Festival mladinskih pevskih zborov Celje '77; 19.35 Obzornik; 19.45 Izročila NOB so skrb za vse; 20.15 Risanke; 20.30 TV dnevnik; 20.55 Propagandna oddaja; 21.00 TV triptih; 21.55 A. Haley: Korenine; 22.40 Glasbeni magazin; KOPER 20.25 Odprta meja; 20.50 Stičišče; 21.00 Risanke; 21.15 TV dnevnik; 21.30 Ironside, film; 22.20 Aktualna tema; 22.50 Narodna glasba. SREDA, 11. julija LJUBLJANA 19.00 Poročila; 19.05 Mlada če-
--	--	--	--

Branko Babič LJUDE IN BOJI NA KOZARI

Pričevanje o vstaji in revoluciji 1941-1942

Ko si na vrhu, ki je blage kopaste oblike s premerom okrog sto metrov in z vseh strani obkrožen z gostim drevmem, se pred teboj nepričakovano dvigne mogočna arhitektonska oblikovana gromota iz kamna in cementa, ki simbolizira moč in veličino kozarske epopeje. Tako je bila vedno zamišljena arhitektura, ki je oblikoval spomenik. Ko se ti tako nenadoma in v vsej veličini prikaže spomenik, nehoti obstojiš in se zamisliš v njegovo izročilo. Zadi se ti, da slišiš njegovo govorico, ki ti pravi: «Pridi bliže in dobro si me ogledaj, kako sem velik in mogočen, čvrsto zlit v nepremagljivo silo, takšno, kot je bilo ljudstvo Kozare v času najhujših preizkušenj v svoji zgodovini. Takrat je po Kozari strahotno bobnelo, velikanske sovražnikove sile so navalele, krvavele so žrtve, vendar Kozara ni klonila. Borila se je na življenje in smrt in zaradi strnjnosti ter enotnosti njenega ljudstva končno tudi zmaga. Stopi sem zadaj in si ogled zagrajen prostor, kjer je sakralni del spomenika. Videl boš zapisanih čez deset tisoč imen padlih

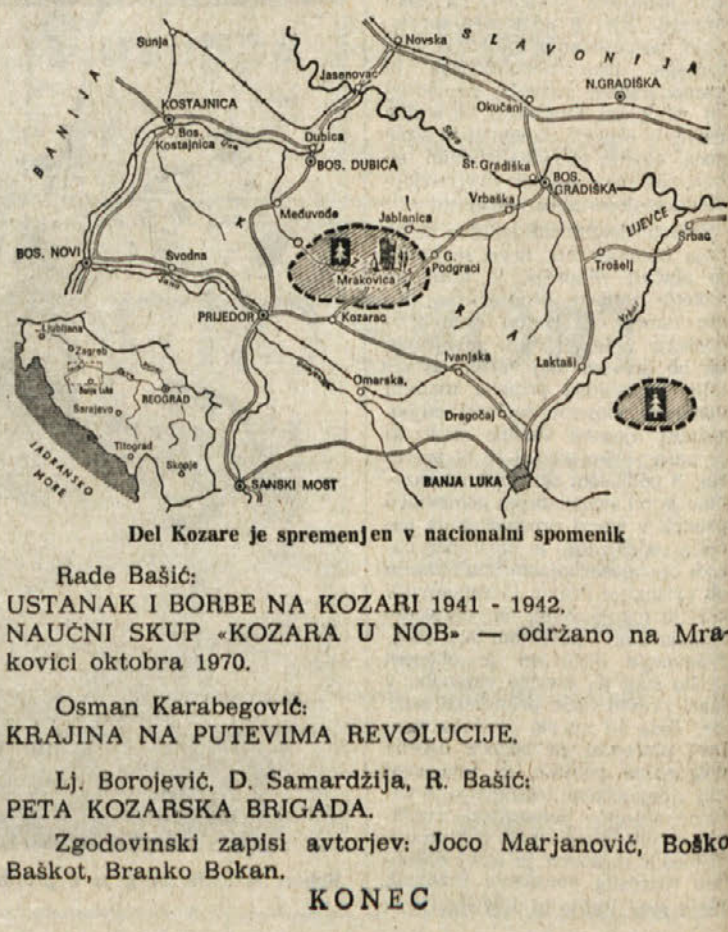

Pogumni Kozarčani so se srečali tudi z vrhovnim komandantom Titom

njihov spomin. Prostor je tako trajen pomnik junakom, prihajajočim generacijam živa priča na dni naše narodnoosvobodilne in ljudske revolucije.

Danes je Kozara mirna, blaga, kakor je vedno bila po svoji naravi. Njena nadmorska višina je ravno pravnja, da je v vseh letnih časih prijetna. Izredno čist zrak, ki ga listnat in smrekov gozd nenehno napaja s kisikom in blagodejnimi dišavami, pomeni za prebivalce iz komaj nekaj deset kilometrov oddaljenih industrijskih središč Banjaluke, Prijedora in drugih, pravo bogstvo. Na Kozaro je mogoče priti tudi na popoldanski odih, da se človek naužije svežega zraka. Tu vedno lahko pihlja in gozdovi komaj slišno in prijetno šumljajo, kar na človeka blagodejno in pomirjačo vpliva. Spomin pa mi sega v vojni čas, ko sem tudi v najbolj tesnobnih trenutkih sedel pod drevo in poslušal to prijetno »govorico« gozda, ki me je vedno pomirjala in za trenutek odvrnila od grozečih misli in skrbi. To so bili prijetni občutki, ki jih skupaj doživljati tudi dandanes ob svojih vračanjih na Kozaro. Res je, vedno se rad vračam na svojo Kozaro.

VIRI
Za osvežitve spomina na opisane dogodke sem segel po sledečih virih:
Dr. Dušan Lukač:
BANJA LUKA I OKOLICA U RATU I REVOLUCIJI 1941 - 1945.
BANJA LUKA U NOVOJ ISTORIJI (1878 - 1945). (Zbornik radova s naučnog skupa održanog u Banja Luci od 18. do 20. novembra 1976. godine),

Del Kozare je spremenjen v nacionalni spomenik

Rade Bašić:
USTANAK I BORBE NA KOZARI 1941 - 1942.
NAUČNI SKUP «KOZARA U NOB» — održano na Mrškovici oktobra 1970.
Osman Karabegović:
KRAJINA NA PUTEVIMA REVOLUCIJE.
Lj. Borojević, D. Samardžija, R. Bašić:
PETA KOZARSKA BRIGADA.
Zgodovinski zapisi avtorjev: Joco Marjanović, Boško Baškot, Branko Bokan.
KONEC

